

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3034/2021
12.08.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужилаца мал. АА, кога заступа мајка ББ, ББ и ВВ, сви из ..., чији је пуномоћник Момчило Ковачевић, адвокат из ..., против туженог Клиничког центра Ниш, Гинеколошко-акушерске клинике, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1484/20 од 23.02.2021. године, у седници од 12.08.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1484/20 од 23.02.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу П 2384/18 од 12.03.2020. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев малолетног тужиоца да му тужени накнади нематеријалну штету за претрпљене физичке болове 1.500.000,00 динара, за претрпљени страх 848.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности 4.900.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због наружености 3.000.000,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке одбачен је као преурађен тужбени захтев малолетног тужиоца да му тужени на име ренте почев од 08.03.2025. године исплаћује по 31.747,36 динара месечно уз периодично усклађивање висине ренте према промени минималних зарада за четврти степен стручне спреме према подацима Републичког завода за статистику. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле да јој тужени накнади нематеријалну штету због душевних болова услед нарочито тешког инвалидитета малолетног сина у износу од 2.000.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да му тужени накнади нематеријалну штету због претрпљених душевних болова услед нарочито тешког инвалидитета сина у износу од 1.700.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом петим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1484/20 од 23.02.2021. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба малолетног тужиоца и потврђена

првостепена пресуда у ставу првом изреке којим је одбијен његов тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете на име претрпљеног страха. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог, у ставу трећем и четвртном изреке, тако што је тужена обавезана да малолетном тужиоцу за претрпљене физичке болове исплати 1.000.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности 3.000.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због наружености 2.000.000,00 динара, да тужилци исплати због претрпљених душевних болова услед нарочито тешког инвалидитета сина 800.000,00 динара, а тужиоцу по истом основу 700.000,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, док је у преосталом делу тужбени захтев тужилаца одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке првостепена пресуда је укинута у ставовима другом и петом изреке и у том делу предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против другостепене пресуде, заступник тужене је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао другостепену пресуду у побијаном делу, у смислу чл. 408. и 403. став 2. тачка 2. важећег Закона о парничном поступку – ЗПП, који се примењује на основу члана 506. став 2. ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11) и утврдио да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, мал. тужилац је рођен ...2007. године на Гинеколошко акушерској клиници у Нишу. Порођај је обављен природним путем, током кога је дошло до компликација јер је у току порођаја утврђено да је тежина бебе превелика да би се порођај обавио на уобичајени начин. Мал. АА је рођен са 6300 грама без знакова живота, а након реанимације је успостављена срчана акција. Мајка малолетног тужиоца је почетком седмог месеца трудноће почела да обавља контроле у Клиничком центру Ниш, све до порођаја. Према налазу и мишљењу вештака Завода за судску медицину од 09.07.2019. године, постојање макрозомичког плода обавезује гинеколога на посебну пажњу и додатни опрез током праћења трудноће, током порођаја као и у периоду након порођаја, што подразумева спровођење додатних дијагностичких процедура, осим стандардних, у циљу планирања најоптималнијег начина порођаја, које у конкретном случају нису у потпуности предузете. Тешке и по живот опасне повреде код малолетног тужиоца настале су при манипулацији плода у току порођаја и због отежаног порођаја условљеног првенствено величином плода, па постоји директна узрочно последишна веза између настанка повреда и начина и метода коришћених приликом порођаја. Имајући у виду ултразвучно утврђене биометријске параметре 10 дана пре порођаја, као и конституцију тужилце, био је индикован порођај тужилце царским резом у другој фази када је дошло до првих знакова застоја у истискивању плода. Превид у процени телесне масе бебе могао је бити избегнут да је пажљивије разматрана сумња на макрозомични плод, путем сукцесивно понављаних ултразвучних прегледа. По мишљењу вештака, лекари који су окончали порођај нису објективно проценили конкретну клиничку ситуацију, па су порођај довршили вакум екстракцијом која је резултирала компликацијама. Такође је из исказа вештака утврђено да би у конкретном случају спровођење царског реза била подобнија метода за окончање порођаја. Утврђено је и постојање мањкавости у медицинској документацији, јер нема података да је на пријему на порођај извршен ултразвучни

преглед породиље, већ постоји документација о ултразвучним прегледима извршеним 29.01. и 15.01. исте године. Благовремено вађење плода из материце царским резом довело би до рођења плода без оштећења или са далеко мањим оштећењима од оних које су у конкретном случају наступила. Према налазу и мишљењу вештака, малолетни тужилац је приликом порођаја претрпео тешке телесне повреде и то прелом надлактице, парализа руку, повреда грудног коша и плућа, повреда лобање са израженим едемом мозга, хематомима лица, због чега је дуже време био на болничком лечењу. Због повреда је трпео физичке болове јаког интензитета пет до седам дана, а у даљем току примарног активног лечења укупно једну годину и девет месеци. Трпео је честе физичке болове лаког интензитета и након тога, а трпеће болове и у будућности. Код малолетног тужиоца постоји трајно умањење животне активности у најтежем степену, око 90%, а такође постоји тежак степен наружености, који проузрокује трајне душевне болове. Родитељи малолетног тужиоца трпе душевне болове због нарочито тешког инвалидитета детета, јер због потпуне одузетости леве руке и врло тешког оштећења свих можданих функција у склопу развијене дечије мождане парализе малолетни тужилац неће моћи да обавља највећи број животних активности и константно му је потребна нега и брига.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаном делу другостепене пресуде примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и малолетном тужиоцу досуђена накнада нематеријалне штете за претрпљене физичке болове у износу од 1.000.000,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности 3.000.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због наружености 2.000.000,00 динара. Такође је правилно мајци и оцу малолетног тужиоца досуђено укупно 1.500.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због нарочито тешког инвалидитета сина.

Закон о здравственој заштити („Сл. гласник РС“ 107/05 ... 45/13) и Закон о правима пацијената („Службени гласник РС“ 45/13) прописују право пацијента на накнаду штете у случају стручне грешке, под којом се подразумева несавесно лечење, односно занемаривање професионалних дужности у пружању здравствене заштите, односно непознавање и непридржавање утврђених правила и професионалних вештина у пружању здравствене заштите, које доводе до нарушавања, погоршавања, повреде, губитка или оштећења здравља или делова тела пацијената, у смислу члана 197. Закона о правима пацијената.

Да би постојала грађанско-правна одговорност за накнаду штете због лекарске грешке, потребно је да се утврди постојање лекарске грешке, као и узрочно-последична веза између учињене лекарске грешке и настале штете, постојање одговорности лекара за учињену грешку, односно да ли би до штете дошло да се лекар понашао у складу са захтевима медицинске струке.

У конкретном случају, на основу налаза и мишљења вештака Завода за судску медицину утврђено је да лекари који су окончали порођај нису објективно проценили конкретну клиничку ситуацију, јер су довршавање порођаја неочекивано великог плода извршили вакуум екстракцијом, што је довело до тешких повреда новорођенчета. Лекари туженог који су учествовали у порођају нису поштовали сва правила струке и медицинске праксе у периоду праћења трудноће и током самог порођаја, пре свега због мањкавости у сменском раду, размени информација и недостацима у медицинској документацији, што је за последицу имало неправилну процену реалног стања плода и

породиље. Утврђено је да би благовремено вађење плода оперативним путем довело до рођења бебе без оштећења или са далеко мањим оштећењима од оних која су у конкретном случају наступила, а лекари нису предузели све медицинске мере ни у периоду пре порођаја, јер приликом јављања породиље на порођај није извршен ултразвучни преглед нити је вршено континуирано ЦТГ праћење које је иначе обавезно у оваквим ситуацијама, због праћења витаних параметара плода. Тешке и по живот опасне повреде бебе настале су приликом манипулације плода у току порођаја, који је био отежан првенствено због величине плода, па између настанка повреда и начина и метода коришћених при порођају постоји директна узрочно-последична веза.

С обзиром на наведено, у побијаној другостепеној пресуди правилно је примењено материјално право, члан 197. Закона о правима пацијената и члан 170. став 1. Закона о облигационим односима, када је тужена обавезана да тужиоцима накнади нематеријалну штету.

Висина досуђене накнаде нематеријалне штете правилно је одмерена, имајући у виду дужину и интензитет претрпљених физичких болова, и душевних болова малолетног тужиоца због умањења животне активности и наружености, као и душевне болове његових родитеља због нарочито тешког инвалидитета малолетног сина. Досуђени износи су у складу са значајем повређеног добра и циљем коме ова накнада служи, у смислу члана 200. Закона о облигационим односима.

С обзиром на наведено, ревизијом тужене неосновано се истиче погрешна примена материјалног права и указује да не постоји узрочно-последична веза између настале штете и поступања лекара, те да није било лекарске грешке у конкретном случају.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић